
Публикуван на: 22-03-2009

Източник: [Портал Европа](#)

Браншовите организации имат силата да влияят на решенията в Брюксел.

В старите стани-членки на ЕС те са мощно средство за защита на интересите им в сектора О У нас трябва да се започне от регионално ниво, след това да се мине през национално, за да се стигне до европейско.

Представяме ви публикация на авторитетния специализиран вестник „Български фермер”, посветена на изложението „АГРА-2009” и семинарите на СТРАТЕГМА-Европейски институт”.

Вече повече от две години сме членове на ЕС, но сякаш правилата на Общата селскостопанска политика са ни все още непознати и недотам разбрани от фермерите. Ето защо продължава информационната кампания по разясняването на ОСП пред земеделските производители, които, познавайки я, ще могат по-добре да се възползват от нея. Това е причината на семинарите, съпътстващи тазгодишната "Агра", да бъде представен проектът "Общата селскостопанска политика - двигател за развитие на българските селски райони", изпълняван от Агенция Статегма в партньорство с Европейския институт. Акцент в програмата на семинарите, организирани от Агенцията, бе участието на г-жа Петя Ставрева, депутат в Европейския парламент.

Последните години доказаха, че аграрният сектор е пряко зависим от решенията, които се вземат на европейско ниво, и съответно как се прилагат от националното ни законодателство и националната политика. В повечето случаи се вижда, че нашите фермерите са недоволни от решенията, които им се налага да изпълняват. Това се дължи на факта, че преди години държавата ни не е защитила интересите ни в сектора, а сега се виждат и последиците от това, категорична е г-жа Петя Ставрева. Нещата обаче не са непоправими и активността на фермерите, кооперациите, сдруженията могат да окажат натиск, като постепенно пропуските се коригират.

Преди всичко е нужна повече информация. Въпреки многото кампании, семинари за милиони лева, които се проведоха и продължават да се провеждат, е видно, че ефектът е слаб. Така например по Програмата за развитие на селските райони около 2/3 от населението в тези райони не е чувало за

нея, а тези, които са - не се знае колко са разбрали. Затова и целта на много от неправителствените организации е да работят по програми, които информират фермерите за Общата селскостопанска политика (ОСП) и как точно да се възползват от възможностите, които тя предлага. Такъв е и проектът на Агенция Статегма за "Общата селскостопанска политика - двигател за развитие на българските селски райони".

ОСП е динамична и се променя в зависимост от условията, които диктува ситуацията в Европа, а и в света. Пред нея се чертаят нови приоритети, както и се търсят нови възможности за финансиране. Така например ще бъдат прехвърлени милиард и половина евро от Първи към Втори стълб, който касае развитието на селските райони. Целта е да се наляят свежи пари там, където има най-много нужда. У нас основна част от средствата ще бъдат използвани за подобряване на интернет структурите и осигуряване на висококачествен интернет в селските райони. Останалите средства ще се използват за т.нар. здравен преглед, които ще подпомогнат бъдещи промени - например след премахване на квотите, други по проекти, финансиращи възобновяемите енергоизточници, биоразнообразието и др. Предложение на евродепутат Петя Ставрева е част от парите да се използват и за изграждане на гаранционен фонд, който да подпомага първоначално проектите, тъй като е ясно, че липсват достатъчно средства за започване на реализацията им.

Да се подобри информацията между държавните структури и фермерите, както и чуваемостта на проблемите в агросектора, е от решаващо значение, за да се променят нещата у нас. Браншовите организации и сдружения на фермерите могат да влияят върху процеса на вземане на решения. Правилата и изискванията, които се гласуват в ЕП, стават част от националното ни законодателство и те определят посоката на развитие на агросектора. За да се стигне до това обаче, всички, които са заинтересовани, трябва да изкажат своето виждане по проблемите и развитието на отрасъла. Фермерите могат да влияят на институциите, като се започне от регионално ниво, мине се през национално и се стигне до европейско.

Участието на фермерите в браншови организации и сдружения позволява те да са свързани с решенията за развитието на агросектора. Когато те са част от една общност, това гарантира, че гласът им се чува. Организациите имат силата, позицията и авторитета при вземането на решения на национално ниво, което ще окаже влияние и на европейско ниво. От години в Европа работят редица международни организации на фермери, които участват активно с предложения до ЕК, които биват обсъждани, приемани или отхвърляни от ЕП, но те активно присъстват на европейското ниво. Към това трябва да се стремят и нашите фермери, за да са сигурни, че гласът им ще бъде чул, а интересите им добре защитени.

Предстои нови евросредства да дойдат по Програмата за развитие на селските райони. За да може да бъдат усвоени, е нужна не само информация, но и обратна връзка между фермери и държавни институции. От една страна фермерите трябва да бъдат активни и да питат, а от друга администрацията да разяснява, да подкрепя, да бъде добър мениджър за усвояването на тези пари. А за да се използват средствата по предназначение, просто трябва да се спазват правилата. Говорейки за контрол и прозрачност, не означава да назначаваме нови и нови хора в администрацията, категорична е Петя Ставрева. Така например във Франция Разплащателната им

агенция се обслужва от 1 000 човека, а знаеме мащабите на земеделието им. У нас има нисък праг на доверие към държавните институции, продължава евродепутатката.

Българските институции се прескачат, а се отива направо към европейските, търсят ни нас, а не тези, които са по-близо до проблемите им, коментира Петя Ставрева. А това означава, че някой просто не се върши работа. У нас се вземат решения някъде горе и те нямат нищо общо с реалността, после се изпълняват политики, които не са съобразени с възможностите и най-вече с нуждата на фермерите. Това би трябвало да се промени с активна гражданска позиция, която да контролира всичко това. Така е в европейските страни, така трябва да стане и у нас, тъй като става въпрос за много пари. А тези пари могат и трябва да подобрят живота на хората в т.нар. селски райони, което ще има не само голям социален ефект. Подобряването на инфраструктурата и живота в тези места ще ги направи и подходящи туристически дестинации и ще задържи населението там.

Също така фермерите могат да кандидатстват по програми с нестопанска дейност и да разширят заниманията си, които да им донесат допълнителни доходи. Разширяване и подобряване на дейността им ще ги направи по-конкурентоспособни на европейските им колеги, а гласът им ще бъде чул и взет под внимание на най-високо европейско ниво.

Автор: Ваня Велинска, вестник "Български фермер", 12 март 2009 г.